

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Narodna lista:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 33.

Maribor, dne 17. marca 1909.

Letnik I.

Prihodnja številka izide radi praz-
nika v soboto.

Staroliberalna stranka.

Ker „združeni Slovenci“ na svojem shodu v Ptuj niso dovolili, da bi bil naš poročevalec navzoč, dočim sta imela poročevalec liberalnih listov dr. Pivko in prvoboritelj za zvišanje učiteljskih plač Pesek prosti vstop, počakali smo na uradno glasilo staroliberalne stranke, na „Slogo“, da izrečemo o stranki končno besedo.

Koj ko se je stranka ustanovila, pokazalo se je, da so v stranki ne samo stari liberalci, ampak tudi stari intriganti. Čeprav ve vsakdo, da je nova stranka mnogo, mnogo bližje celjski liberalni stranki nego naši kmečki, vendar so njeni pristaši poslali v nemške (!) liste poročilo, da so konzervativna stranka, in nemško javnost so celo nalagali, da se nova stranka imenuje „slovenska konzervativna stranka.“ Koj ob začetku življenja so zatajili torej svoje ime! Zakaj?

Na Dunaju in v Gradcu bo namreč zastopnikom staroliberalne stranke boljše kazalo, ako se naslanjajo na krščansko-socialne kroge, in za to so proti Nemcem konzervativni, proti slovenski inteligenci stari liberalci, in proti slovenskim kmetom krščanski.

V svojem govoru na ustanovnem shodu je dr. Ploj naglašal, da moramo Slovenci biti složni in za dokaz svojega složnega mišljenja je ustanovil — tretjo stranko. Ali se med tremi strankami lažje doseže sloga nego med samo dvema? Tega gotovo niti dr. Rosina ne bo verjel, čeprav je že z veliko spretnostjo izvršil na tem shodu svoj nov poklic politične babice. Prijatelja Aškerca pa naj naprosi, da mu naredi sedaj pesem o treh petelinih, ki se borijo, a končno pride mož ter vse tri zakolje!

Za slogo se torej novim strankarjem ne gre, ta beseda je le lim, na katerega upajo dobiti par nerazsodnih pristašev. Ampak mi stojimo pred deželno-zborskimi volitvami, in nekako čudno izgleda, ako si častihlepne osebe same izberejo zaupnike, jih skliče skupaj in si dajo ponuditi mandat. To ne izgleda lepo! Da se to lahko opusti, a da se vendar pride do mandata, treba je stranke. Želja po deželno-zborskih mandatih je rodila novo stranko, ne želja po slogi. Za to pa se tudi ni storil noben sklep, po kateri poti se naj doseže sloga med dosedanjima strankama, am-

pak sklenila se je le resolucija glede volitev, v kateri „izražajo na zaupnem shodu v Ptuj dne 7. t. m. zbrani zborovalci željo, da se vse slovenske politične struje ob letošnjih deželno-zborskih volitvah združijo na složen nastop in enotne kandidate.“

Za tem grmom tiči zajec! Zaradi „enotnih kandidatov“ se je morala ustanoviti stranka, kateri je dr. Ploj rodil, dr. Jurtela boter, dr. Rosina babica in uskok Zemljič hlapec, koje mesto se mu je poddelilo z ozirom na njegovo politično preteklost.

Stranka se sama imenuje med Slovenci stranka združenih Slovencev, med Nemci konzervativna stranka, v istini pa je zadruga za deželno-zborske mandate.

Vojska neizogibna.

Srbija je torej odgovorila na demarcho grofa Forgacha. Ta odgovor je pa jako čuden. Grof Forgach je stavil Srbiji sledeče vprašanje: Ali je srbska vlada voljna umakniti zahteve, katere so izražene v resoluciji skupštine z dne 3. jan. in ali hoče živeti s sosedno monarhijo v prijateljskih razmerah? Če sedanjí srbski odgovor natanko prečitamo, najdemo sicer v njem, da se srbska vlada glede teritorialnih kompenzacij sklicuje na okrožnico, poslano velevladim, kar se pa tiče oboroževanja pa popolnoma molči. Samo glede trgovinske pogodbe nam da dr. Milovanović blagohotno razumeti, da srbska vlada nima ničesar proti temu, ako se ista provizorično podaljša do 31. decembra. Seveda Avstrija nikakor ni zadovoljna s tem odgovorom in zato se je položaj vnovič zelo poostiril. Vse kaže, da je vojska neizogibna. V sledečem prinašamo dobesedno odgovor srbske vlade Avstro-Ogrski.

Srbski odgovor.

Srbski zunanji minister dr. Milovanović je poslal dunajskemu srbskemu poslaniku naslednjo brzojavko:

„Štejem si v čast, vas naprositi, da sporočite cesarski in kraljevi vladi z ozirom na noto avstro-ogrskega poslanika v Belgradu z dne 6. t. m. sledeči odgovor:

V srbski okrožnici z dne 10. t. m., katera je bila izročena c. in kr. vladi, kakor tudi vsem ostalim, signatarnim velevladim, je srbska vlada označila svoje stališče glede na bosansko-hercegovinsko vprašanje in konstatirala, da Srbija ne namerava spreminiti svojega pravnega razmerja do Avstro-

Ogrske, marveč izpolnjuje, kakor doslej, temeljem vzajemnosti, svoje dolžnosti kot sosed in vzdržuje, kakor v prejšnjih časih, z njo zveze, ki izvirajo iz skupnih gmotnih koristi. Na podlagi tega je kraljeva vlada mnenja, da bi bilo najboljšje za gmotne interese obeh držav, da bi avstro-ogrska vlada trgovinsko pogodbo, katere je bila sklenjena med obema državama in je že v Srbiji postala zakon, predložila parlamentoma, še predno poteče termin za ratifikacijo. Ako bo pogodba v obeh zbornicah sprejeta, se bo najbolj varno preprečilo prekinjenje pogodbenih odnosov. Če bo pa pogodba odklonjena, potem se bo morda našla zanesljiva podlaga za nova pogajanja ali pa bi se prepričali na podlagi razpoloženja parlamentov in njihovih agrarnih teženj, da se mora ideja o sklenitvi tarifne pogodbe med Srbijo in Avstro-Ogrsko opustiti. Za slučaj, da Avstro-Ogrska radi kratkega časa ali radi parlamentarnih razmer sklenje trgovinsko pogodbo v državnih zbornicah ne more rešiti do 31. t. m., je kraljeva vlada pripravljena pritrditi predlogu, da se veljava te pogodbe provizorično podaljša do 31. decembra t. l.“

Z odgovorom so nezadovoljni.

Na Dunaju smatrajo odgovor srbske vlade nepovoljnim, ker se ogiba jasni izjavi o vsem, kar je naša država hotela vedeti. Še ostreje sodijo stvar v Berlinu. Nemški listi pišejo, da pomeni srbska nota za našo vlado hudo izkušnjo, da Srbija namenoma izziva in zasramuje, in se čudijo, kako se je srbska vlada drznila poslati na Dunaj tak spis, ki niti z besedico ne omenja najvažnejšega vprašanja: o name-nih srbskega oboroževanja. Srbija draži monarhijo, da bi udarila. Vsa odgovornost, še izbruhne vojska, pade na Srbijo. Monarhiji ne preostane drugega, nego da pretrga diplomatske zveze s Srbijo. Vzrok takega postopanja Srbije tiči gotovo v tem, da bi si Srbija pridobila še par tednov, da dovrši svojo oboroževanje.

Položaj skrajno napet.

Na Francoskem smatrajo položaj skrajno napet. (Nek list, ki je v ozkih zvezah z francosko vlado, piše, da je vojna neizogibna. Avstrija je čisto pripravljena. Iz Belgrada prihajajo vznemirjujoča poročila, da se prične sovražnost že v bližnji bodočnosti.)

Vojska je neizogibna.

B u d i m p e š t a, 16. marca. V političnih krogih trdijo, da je vojska neizogibna. Na borzi se je širila vest, da je poslanik Forgach v Belgradu do-

PODLISTEK.

Blage duše!

Kako je shujšala!

Vela, zarumenela koža na obrazu se je nabrala v ohlapno, velike gube; roke koščene, trde, kakor mrličeve; njena dolga, nekoliko upognjena postava, njeno nerodno, nemirno kretanje, njeni tenki, tresoči, malo hripavi glas, — ej, ali je mogoče, da bi bila to gospa Plivarjeva? Samo njene oči so ostale popolnoma take, kakor so bile prej: velike, zaupne, otročjenedolžne.

Stala sva sredi ceste v predmestju, ravno pred jednonastropno, na novo ometano in pobarvano hišo, na kateri se je blestel napis: „Jurij Vihtelič — prodajalec mešanega blaga.“

„Presenečen sem, gospa Plivarjeva. — gotovo, komaj sem vas spoznal.“

„Oh, saj to ni čudno, — nihče me ne spozna več. Moj Bog, slabo se mi je godilo, a zdaj je boljše. Veste, bila sem zelo bolna, — tri mesece v hiralnici — pa prosim vas, gospod Smuk, pojdite notri, zdaj stanujem tu, pri Vihteliču; veliko dela je, veliko, komaj ga zmagujem, ali gospodar, rečem vam, je blaga duša! Vse mu poskrbim sama: kuham, sražim, hodim na trg, — sploh vse! Pa vstopite, notri se lažje pogovoriva.“

Stopil sem za njo v vežo.

Meni to ni bilo posebno ljubo. Prvič nisem imel mnogo časa, drugič pa mi je izmed vseh stvari na svetu najzopernejše gostobesedno žensko klepetanje. Ali

gospo Plivarjevo bi neizmerno užalil, če bi se kar na kratko poslovil. Kako se ji je zasvetil obraz, kadar je slučajno naletela na katerega svojih „nekdanjih študentov“, — a, nekdanj!

In oči so se ji začele rudečiti ob spominih na tiste lepe čase. Zatrjevala je, da ni imela nobena gospodinja v vsem mestu tako dobrih, pametnih, pridnih fantov. In kako je ona skrbela zanje, kako jim je kuhala! Zato pa so ji tudi vsi hvaležni in se je spominjala še celo zdaj, ko je reva, oni pa so imenitni gospodje.

„Tako na priliko grem oni dan po trgu s to-le košaro v roki. Kar začujem, da me nekdo pozdravlja. — Dober dan, gospa Plivarjeva! Kako se pa kaj imate?! Mislite si, kako sem osumnila! Pred menoj stoji mlad, lep gospod, s cilindrom na glavi, svetlo, elegantno suknjo, glase-rokavicami, skratka, tako nobel, da me je bilo kar sram. Seveda: jaz sem imela na glavi ta-le črni pajčolan, ki je ob robih že precej razpadel, obleko čisto zastarelo, poleg tega pa se mi je na desni strani odtrgala garnira od krila. Brž se obrnem na drugo stran, da bi on tega ne videl. Kaj pravite, kdo je bil? Frole! Govoril je z menoj gotovo več kakor pet minut, pa tako prijazno! Zdaj je visok uradnik; in kakšno plačo ima! Morala sem mu vse povedati, kako se imam. In ko sem mu pravila, kakšna reva sem, stisnil mi je roko tako sočutno, da so mi prišle solze v oči. Ah, ta Frole, to je blaga duša! Od takrat ga nisem več videla, — tudi ne vem, pri kakšnem uradu je; povedal mi je neko dolgo, nemško ime. Ali vi kaj veste zanj!“

„Nisem ga srečal že dolgo časa. Sploh niti vedel nisem doslej, da je tukaj.“

„Ah, da se še-le zdaj spomnim, gospod Smuk.

Oprostite za trenotek; takoj pridem!“

Ogledam se nekoliko. Sobica je majhna in vsa v največjem neredu. Po postelji leže razne obleke, škatlje, papirji, en klobuk in žensko krilo. Na tleh je vse polno razne drobnjave: razbite steklenice, črn papir, v kakoršnega zavijajo sladkor, otroške igrače — sam Bog ve, kako so prišle tu sem. V kuhinji, skoro med vrati, je ležala stara mačka ter me nezapu-no gledala. S hlastnimi koraki in dobrovoljnega obraza se vrne gospa Plivarjeva.

„Gospod Smuk, — oprostite, da vam tako slabo postrežem; ali kljub temu, ta slivovec je izvrsten. Ne branite se, prosim. In pa kruha pokusite; jaz sama sem ga spekla.“

Slivovec je bil zares izvrsten.

„Kaj ne, kako je razmetano, — ali po pravici vam povem, niti trenotek nimam časa, da bi kaj pospravila. Zmirom letam okoli po opravkih in tudi v prodajalnici moram pomagati, — gospodar pač ne more vsega sam; potem pa pride čas za kuho, zmirom sem vprežena. Ali rad me ima gospodar; pravi, da me ne da nikdar od sebe, čeprav se zdaj v kratkem oženi, veste, z ono Kramarjevo — ne poznate je? Blaga duša! Pa oprostite samo za hip, da zakurim za večerjo. Skoro bi bila pozabila.“

In že je odhitela v kuhinjo s svojimi hlastnimi in nerodnimi koraki.

„Gospod Smuk!“

„Prosim?“

Stopil sem na prag.

„Ravno sedaj-le sem si domislila — pa vam se gotovo mudi?“

„A, nikakor ne, gospa.“

(Konec prihodnjic.)

bil ukaz, takoj zahtevati od srbske vlade točen odgovor. Ako bi ta odgovor zopet ne bil zadovoljiv, bi imel poslanik takoj zapustiti Belgrad. Ko se je izvedelo za vsebino odgovora, so kurzi na borzi rapidno padli. Splošno se smatra vojna kot neizogibna.

Dunaj, 16. marca. V najmerodajnejših krogih smatrajo položaj kot naravnost obupen. Vse kaže na to, da ne bo najti nobenega izhoda iz vladajoče krize. Vojna je neizogibna in bruhne morda že v par dneh.

Srbski vojni svet.

Belgrad, 16. marca. Vojni minister general **Zivković** je poklical poveljnike vseh pet divizij v Belgrad na vojno posvetovanje. Vojni svet se je pričel včeraj in se nadaljuje še danes. Poveljniki se pred vsem posvetujejo o vojnih pripravah.

Kralj Peter na meji.

Belgrad, 16. marca. Koncentracija srbske armade ob Drini je končana. Danes se odpravi sam kralj Peter na bosansko mejo, da osebno inšpicira vojne priprave ob Drini.

Politični pregled.

Državni zbor.

Prvo branje rekrutne predloge gre gladko naprej in je upati, da bo že te dni lahko izročena odsekom. V pondeljki seji je prišlo na vrsto sedem govornikov, med njimi tudi grof Sternberg. Odkar se je spravil z vojaškimi oblastmi, ni grof Sternberg več nasprotnik generalitete in armade. Navdušeno je govoril za rekrutno predlogo in rekel, da bi bilo veleizdajstvo, ako bi v trenutku tako velike vojne nevarnosti pustili državo na cedilu in ji delali težave v notranji politiki.

Med govorom rusinskega poslanca dr. Trylowskega je prišlo do scene, ki je nekaj novega za zbornico. Dr. Trylowskij je med drugim rekel, da mu je pripovedoval nek podčastnik, da so avstrijski vojaki ob bosanski okupaciji ujete Bošnjake z razbeljenimi bajoneti prebadali. Minister za deželno brambo Georgi, ki je dosedaj mirno poslušal, skoči pri teh besedah po koncu, vdari s pestjo po svojem pultu in zakriči: „Tega si nikakor ne pustim dopasti! To je laž! Kaj takega ne morem poslušati! Jaz odločno protestiram, da bi se armada na tak način žalila!“ Nato se je vnel hud besedni boj med govornikom in ministrom. Po govoru dr. Trylowskega se je oglasil k besedi minister Georgi, ki je ostro zavračal predgovornika in rekel, da je omenjeni slučaj z bajoneti pri naših vojakih izključen. Tako barbarstvo je nemogoče. Če je bil njegov nastop proti hišnemu redu, on to obžaluje, vendar pa izjavlja, da bo ravno tako nastopil, ako se take besede še kedaj ponovijo v zbornici. Dr. Šusteršič je zaklical Trylowskega: „Nezaslišano je, tako govoriti. Resni poslanec ne sme nikdar take stvari prednašati. Vi ste žalili tudi naše slovenske vojake!“ Nato je planil Trylowsky z dvignjenimi rokami nad dr. Šusteršiča. V zadnjem hipu je priskočil poslanec Prohaska in ju ločil.

Včeraj se je nadaljevala razprava o rekrutni predlogi. Začetkom seje je pozival predsednik dr. Pattai zbornico, naj z ozirom na zunanji položaj hitro reši rekrutno predlogo. Od slovenskih poslancev je govoril Hribar o septemberskih dogodkih. Se pred sejo zbornice so se konstituirali razni odseki. Načelnik aneksijskega odseka je dr. Šusteršič, brambnega odseka pa Pogačnik. — Jutri se bo dr. Pattai predstavil cesarju kot novi zbornični predsednik. Podpredsedniki se ne bodo predstavili cesarju. — Dr. Šusteršič je vložil predlog, da se notariat podživi.

Sporazum med Bolgarijo in Turčijo.

Bolgarska vlada je prejela iz Peterburga oficijelno poročilo, da se je s turškim zunanjim ministrom Rifaat-pašo doseglo popolno sporazumljenje z ozirom na bolgarsko vprašanje. Določilo se je sledeče: 1. Turčija vsprejme 125 mil. kot odškodnino od strani Bolgarije. 2. Od te svote dobi pred vsem odškodnino orientalska železnica za vzhodno-rumeljsko progo. 3. Rusija bo črtala toliko letnih obrokov turškega vojnega dolga, da bodo dali kapitalizirani s 5% svoto 125 mil.

Veleizdajniški proces.

Zasliševanje se je vendar že končalo za prvega obtoženca Adama Pribičevića. Dokazati se vendar nič ni moglo mlademu, inteligentnemu in za narodno stvar vrlo navdušenemu človeku. Ko bi bilo v drugih razmerah, bi on žel tisočero hvalo za požrtvovalno narodno delo, a na Hrvaškem je obsojen veleizdajci. Sedaj pride na vrsto Valerijan Pribičević, profesor teologije, brat Adama in pravoslavni duhovnik. Predsednik ga vpraša, ako je razumel obtožnico. Obtoženec odvrne, da čimbolj jo je čital, tem manj jo je razumel. (Veselosť po dvorani.) Predsednik ga opominja, potem pa čita en del obtožnice in reče naposled: „To je vendar popolnoma jasno.“ Obtoženec pa odgovori smeje se, da ni pri nikaki revolucionarni propagandi sodeloval. Nato mu predsednik čita iz obtožnice, da je občeval z obtoženci in da je bil član srbskega Sokola, ki se je pečal z velesrbsko propagando. Obtoženec mu odgovori, da je bil pač tajnik Sokola, a o kaki velesrbski propagandi v društvu ne

ve ničesar. Predsednik začne stavljati vprašanja o „Slov. Jugu“ in Nastiču, ali obtoženec noče odgovarjati iz istega vzroka, kot njegov brat. Branitelj dr. Hinković zahteva, da se čita original famoznega „revolucionarnega statuta“, in ne faksimile. Predsednik jezno zakliče: „O tem ne pustim govoriti.“ Nato stavlja vprašanja glede razširjanja cirilice, slik kralja Petra itd. Obtoženec odgovarja, da on ni razširjal slike kralja Petra, a s cirilico so svoječasno pisali tudi bosanski katoliki. Razširjale so se svoječasno tudi slike kraljev Milana in Aleksandra, pa temu ni nihče nasprotoval. — Predsednik: „To je pa nekaj drugega! Obrenoviči so bili prijatelji naše monarhije, a Karagjorgjeviči so njeni sovražniki. Kakor se dosedaj razvidi iz tega prvega zaslišanja, bo delal Valerijan Pribičević veliko zadržev in zaprek preiskovalnim sodnikom, ker je še trši kot njegov brat Adam.“

V sodnijskih krogih vlada mnenje, da bo ta „monstrum“-proces takoj prekinjen, kakor hitro se prične vojska med Avstro-Ogrsko in Srbijo, a po končani vojni da se proglasi abolicija procesa. Za bana pa postane ta proces ovenela lavorika žalostnega spomina za celo njegovo življenje!

Pri naslednji razpravi je bil navzoč samo Valerijan Pribičević, ker je bil njegov brat obolev. Predsednik je hotel, da se prekine razprava do tedaj, da Adam Pribičević ozdravi. Branitelji so pa zahtevali, da se nadaljuje.

Obtoženec nato vpraša predsednika, zakaj se mu vendar niso predložili vsi obtežilni dokazi. Predsednik odgovori, da bo na to odgovoril, ko mu bo poprej še stavil nekaj drugih vprašanj. Obtoženec tolmači nato obtežilna pisma, v katerih mu brat piše o razmerah v Srbiji. Predsednik: „Kaj pa vas more to interesirati? Ali poznate vi „Amerikanski Srbobran?“ — Obtoženec: „Ga nisem čital. V Ameriki je več znanih Srbov, kakor na primer Milan Dabović, s katerim sem bil pač v zvezi, a samo v cerkvenih zadevah.“ — „Imate še kaj v svojo obrambo navesti?“ — Obtoženec: „Da, imam še nekaj pripomniti k sliki Petra, a veliko hiš je, ki imajo razobešeno tudi sliko kralja Petra. V obtožnici se glasi samo slika kralja kneza Nikite, pa zato nikdo nič ne reče.“ — „To ne spada semkaj. So vam li znane razmere Srbov v Ameriki?“ — Obtoženec: „Žal, da mi je tako malo znanega.“ — „Ali vam je znana zveza američanskih Srbov, ki se imenuje Srbobran?“ — Obtoženec: „To je društvo v podporo srbskih delavcev in njihovim interesom.“ — „Vi ste dejali, da mora Srbija izvršiti svojo narodno nalogo. Kako vi to mislite?“ — Obtoženec: „Srbija bi morala biti militaristiška, ker ima upravičene težnje, posebno v Macedoniji.“ — Zakaj pa izvzemljete monarhijo?“ — „Ker Srbija nima tukaj ničesar. Hrvaška ni nikdar spadala pod Srbijo.“ — „Imajo gospodje branitelji še kaj povprašati? (Ne javi se nikdo.) Naj se pripelje Joco Oreščanin!“

Predsednik ga vprašuje, ako je razumel obtožnico. Oreščanin: „Da.“ — „Se čutite krivega?“ — Obtoženec: „To nikakor!“ — „Ali ste sodelovali v Srbobran in Privrednik? Ali ste čitali članke, v katerih se slavi kralj Peter in njegovo kronanje?“ — Obtoženec: „Pisal sem v Srbobrana, a v Privrednika ne. Čital sem Srbobrana, pa nisem opazil takih člankov. O kronanju kralja Petra sem pa čital v „Hrvatskem Pravu.“ Potem mu predsednik zastavlja ista vprašanja, kot bratoma Pribičevićema. Nato pa pravi: „Vi ste kot ljudski učitelj, kakor dokazujejo priče, svojim grško-iztočnim kakor tudi katoliškim učencem pravili, da so Srbi.“ Obtoženec ugovarja temu. On je samo delal po šolskih predpisih. Na vprašanja predsednikova, ali pozna Nastiča, njegovo knjigo Finale, Slov. Jug, odgovarja Oreščanin, da ne, a brošuro Finale in Slov. Jug da je čital. Predsednik: „Dokazano je, da je bil Adam Pribičević član revolucionarne organizacije. Vi ste bili z njim v pismeni zvezi, iz tega sledi, da ste tudi vi bili aktivni član in pomagač te revolucionarne organizacije.“ — Obtoženec: „Jaz za to nič ne vem, da bi bil Adam vpleten v to in sicer že radi tega ne, ker on ni revolucionar, nego evolucionar.“ Nato so se čitala še neka pisma z docela privatno vsebino.

Med razpravo je prišlo večkrat do burnega smeha in veselosti radi obnašanja obtoženega Oreščanina napram izprašujočemu predsedniku. Ako se bodo vse razprave tako dolgo vlekle, ne bo procesu ne konca ne kraja, rezultat pa ničev.

Raznoterosti.

Papež bolan. Sv. oče Pij X. je zopet zbolel in mora ostati v postelji, vendar po zdravnikovih izjavah ni nič nevarnega.

Visok obisk. Včeraj se je mudil pri prevzvišenemu knezoškofu pomožni škof Šarič iz Sarajeva in nadškofijski tajnik msgr. Canjar.

Osebnost želje. Marsikateremu se bo čudno zdelo, zakaj se dr. Ploj toliko trudi za deželnozborski mandat. V to svrho se izdaja poseben časnik „Sloga“ z veliko denarnim izgubo, prireajo se shodi, in ustvarjajo se stranke. Iz krogov, ki občejuje z dr. Plojem, izvemo, da je njegova velika želja postati deželnega glavarja namestnik, ker bi se na ta način v višjih krogih zopet nekoliko rehabilitiral in postal sposoben — za kako višje in dobro plačano mesto. Sedaj se Ploja zaradi njegove preteklosti višji činitelji radi izogibajo. Vse za narodov blagor!

Neobvezni pogovori. Ta teden se vršijo po odposlancih Kmečke zveze, Narodne stranke in staroliberalne stranke pogovori zaradi deželnozborskih volitev. Danes je odborova seja Kmečke zveze. Prihodnji teden bo zaupen shod Kmečke zveze, da zaupniki storijo končne in obvezne sklepe glede razmerja strank pri volitvah.

Dolžnost vsakega somišljenika je, da neumorno agitira za „Stražo“ in ji pridobiva čedalje več naročnikov. Slovenci, zahtevajte po vseh gostilnah in kavarnah „Stražo.“ Kupujte v prvi vrsti pri tiskih trgovcih in obrtnikih, ki inserirajo v „Stražo.“

Imenovanje. Avskultant za okrožje graškega nadsodišča je postal Bogomir Jaklič, pravni praktikant pri okrožnem sodišču v Celju. — Poštni oficijal Ferdinand Sengel je imenovan za poštne kontrolorja v Zidanem mostu.

Tridnevni socialni kurz v Ljubljani. Ponovno opozarjamo vse voditelje naših izobraževalnih društev na ta tridnevni socialni kurz v Ljubljani. Vsi udeleženci naj pravočasno naznani svojo udeležbo na naslov prof. Ev. Jarca v Ljubljani. Kurz se bo vršil od 13. do 15. aprila, zadnji čas za priglasitev je do 3. aprila, ker se na poznejše priglasitve ne bo moglo ozirati. Opozarjamo še enkrat na velezanimivi program tega kurza.

Ustanovni shod Mladiške zveze v Št. Ilju se vrši na Jožefovo. Mladenci, pridite v obilnem številu!

Občinske volitve v Št. Juriju ob juž. žel. Pri občinskih volitvah v trgu Št. Jurij ob juž. železnici je Slovenska kmečka zveza dobila izmed dvanajst odbornikov šest odbornikov.

O nemški zmagi pri občinskih volitvah v Celju kriče nemški listi. No, taka zmaga je prav lahka, ker se Slovenci volitev sploh niso udeležili.

Mladeniški sestanek. Za mladeniški sestanek dne 25. marca v Mariboru vlada veliko zanimanje. Iz vseh krajev bodo prišli zastopniki mladeniških zvez in bralnih društev. V imenu kranjskih tovarišev bo govoril brat Vojteh Jeločnik o telovadni organizaciji. Mladenci le še agitirajte naprej! Na svidenje!

Mojstrski tečaj za črevljarje. Od 13. aprila do 15. maja t. l. se bo vršil v Gradcu mojstrski tečaj za črevljarje.

Volitve v Konjicah.

Konjice, dne 15. sušca.

V pondeljek dne 8. sušca so bile v našem trgu, ki je po celem Spodnjem Štajerskem znan kot skrajno nemško-zagrizen, občinske volitve za tretji razred.

V tem razredu so se jih udeležili tudi Slovenci brez razlike političnega mišljenja. Med nemškimi vrstami je nastal vsled tega paničen strah: opustili so takoj vsako medsebojno razcepljenje ter šli vsi kakor en mož na volišče. Ker so vedeli, da vlada med preivalstvom, zlasti med malimi obrtniki in pa tudi kmeti, splošna mržnja do nemških uradnikov in različnih privandranih doktorjev, postavili so kandidatom tri obrtnike in enega kmeta, (namreč usnjarija Baumanna, črevljarija Kowatscha, klobučarja Topolščeka in kmeta Klemenca (sama pristna ultranemška imena!). Agitacijo pa so razvili tako, kakoršne že ne od predzadnjih državnozborskih volitev.

Godile so se zlasti z pooblastili nečuvne nepostavnosti, na primer, da se je reklo slovenskim ženskam, ki imajo pravico voliti, že 14 dni pred volitvami, da bodo purgermajstra volili in njim je menda tako vseeno, kdo da bo.

Pijače je bilo zastoj za vsakega dovolj in v pondeljek opoldan in popoldan si lahko videl može, ki se merili cesto proti domu, nemškega vinca polni. Tudi na volišču samemu v občinski hiši se je agitiralo.

Tako so zmagali s 152 glasovi proti 32 slovenskim, s katerimi stojijo, kakor se hvalijo po nemških časopisih, hrabro „Wacht“ in „Habt acht!“

Da, zmagali so s pomočjo ponižnega in nepripranskega (!) nemškega uradništva, Lavričevih tovarniških delavcev, malih obrtnikov in par drugih zaslepljenih štajerčijancev, oziroma teroriziranih volilcev. Upamo, da se bo slovenski prizivi upošteval in se bodo volitve razveljavile. Potem pa gremo še enkrat na volišče, četudi ne zmagamo.

Konjiški Slovenci, začetek je storjen, le uspešne in čvrste, pa tudi neomahljivo naprej! Kdor pa roke križem drži, ter se že a priori izgovarja, češ, saj nima vse to nikakega pomena, potem seveda ni mogoče napredovati.

Pa še nekaj našim naprednjakom, ki si prilastujejo prvenstvo narodnega voditeljstva konjiških Slovencev, v prevdarek iz „Domovine“ z dne 24. maja 1907, kjer stoji doslovno (k čemur se pridružimo tudi mi) tako-le:

„Ne pomaga našega kmeta prepričevati, da je slovenskega pokolenja in da je vsled tega moralno zavezan obiskovati le Narodni dom, posluževati se posojilnice in zahajati v slovenske trgovine; dolgoletna skušnja jim je dokazala, da nimajo sami od tega malo ali pa celo nič. Kmet se naj tudi zaveda, da je svoj gospodar na svoji grudi, da njegova beseda tudi kaj zaleže, in da ima od svoje narodnosti ne samo moralni, temveč lahko tudi gmotni dobiček. Konjiška posojilnica s svojim denarjem podpira v tujini

živeče ljudi, kar je vsekakor tudi hvalevredno, a domačijo preveč zanemarljivo. Okrepite najprej dom in rod in potem za višjimi cilji; po domače, sezite ljudstvu pod roko, pa ne tako, da mu dajete za njegov denar blago, na njegovo posestvo posojilo, to store tudi tujci, marveč z njegovim denarjem podpirajte njega, pokažite mu, da je tudi vaša mošnja za njega, ne pa samo obratno!

Fiat applicatio, gospoda Slovenci, potem se bo napredek hitreje pokazal!

Štajersko.

Jarenina. Občni zbor bralnega društva se je zadnjo nedeljo dobro obnesel. Kljub slabemu vremenu so bili naši vrli fantje v častnem številu zastopani. Navzoče je pozdravil gospod predsednik Vračko, nato je sledilo poročilo tajnikovo o društvenem delovanju leta 1908. Društvo je priredilo osem podučnih shodov ter dve veselici, posebno znamenita je bila jubilejna cesarska slavnost. Iz knjižničarjevega poročila smo posneli, da se je prebralo 571 knjig. Če pomislimo, da ima skoraj vsaka hiša Mohorjeve knjige ter kak dober časnik, je to še gotovo lepo število. Blagajnik poroča, da je imelo društvo 148.70 K dohodkov, izdatkov pa 147.08 K. Nakupilo se je precej novih knjig, tako da je sedaj knjižnica bogato obložena z dobrimi knjigami. Časnikov je v društvu na razpolago 12. Od novega odbora se nadeja društvo še lepšega razvitka. Izvoljeni so: Fr. Rošker, J. Kristl, Fr. Potič, Fr. Karnet, M. Sekol, A. Drozg, Ev. Vračko in Fr. Šparl. Po občnem zboru je govoril gospod tajnik S. K. S. Z. o važnosti in pomenu bralnih društev.

Podučni shod priredi mladeniška zveza pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji v nedeljo dne 21. marca ob 3. uri popoldne v Podgorcih pri g. Dolinšku. — Pridite mnogobrojno!

St. Lenart v Slov. gor. Občni zbor katoliškega političnega društva za šentlenartski okraj se je ob zelo slabem, deževnem in sneženem vremenu vršil še precej številno. Pri takem vremenu nismo nikogar pričakovali. A prišli so možje iz celega okraja. Dr. Tiplič kot predsednik je v svojem pozdravnem govoru označil pomen političnega društva. Tajnik Bosina je povdarjal v svojem poročilu, da društvo sicer ni mnogokrat javno nastopilo, ker tega niso zahtevale izvanredne okolščine, a je izpolnjevalo svojo dolžnost v podrobnem delu v mnogih razmerah. Priredilo je shoda pri Sv. Rupertu in Sv. Trojici, ki sta bila oba mnogoštevilno obiskana, kjer je poročal poslanec Roškar, a so tudi nastopili naši možje, kmetje in mladeniči, ki so v jedratih izrazilih podajali razne lepe misli. Shod pri Sv. Antonu v Slov. gor. je bil pa prepovedan radi ptujskih nasilnosti, ki smo jih mislili pojasniti na tem shodu. Pač pa čaka društva mnogo dela v tem letu, ko se vršijo deželnozborske in okrajne volitve, na katere se baje že zelo veselijo nemškutarji in slovenski liberalci. No, bomo videli. Iz blagajnikovega poročila povzamemo, da je imelo društvo 164 udov. Prostovoljne udnine je bilo 28.42 K, preostanek iz leta 1907 26.31 K, stroškov 12.03 K. Pristopilo je na nov 26 udov z doneskom približno 40 K. Odbornikom so bili izvoljeni: Rop Janez, župan v Lormanju, predsednikom; Jupe Franc in Schönwetter Janez, podpredsednikom; Bosina Z., tajnikom; Kavčič Jožef blagajnikom in 10 odbornikov.

Po občnem zboru se je vršil politični shod. Poročal je poslanec Roškar. Opisal je državnozbornske dogodke, govoril o najvažnejših točkah agrarnega programa, zlasti je natančneje pojasnil zadevo starostnega zavarovanja. To točko je treba v resnici natančno proučiti, ter jo v jasnem pregledu podati ljudstvu, sicer je ne umeva prav. Gotovo je potrebno pri tej vladni predlogi izpremeniti še eno in drugo in potem bodo odpadli razni pomisleki zoper njo. In važni so bili ti ugovori, ki so jih izražali zborovalci. Upajmo, da se bodo tudi v tem oziru dosegli kaki uspehi.

Se marsikaj smo imeli na srečo, pa nismo več vtegnili. Shod je trajal več kot tri ure. Sicer pa bo nam letos dana prilika, se o vsem podrobneje natančne domeni.

Spodnji Gasteraj. Dne 11. t. m. bi se bila morala vršiti volitev župana. Naši so bili štirje, od nasprotnikov tudi štirje. Razume se, da je Koserju postalo vroče. In kaj storijo modri možje? Trije se kar lepo odstranijo, hoteč s tem volitev preprečiti, kar se je tudi zgodilo. Med tem pride komisar, brez katerega bi pri teh gasterajskih občinskih volitvah postava in pravica sploh ne prišli do prav nobene veljave. Zopet mora mirno poslušati Koser, kako ga komisar uči, kaj je postava, in da se on (komisar) mora tega držati. Koser kot župan bi moral vedeti, da ravno vsled postave par. 32 obč. vol. reda zapadejo kazni vsi tisti odborniki, ki se brez vzroka odstranijo. Tako mislimo tudi mi. Tudi ga še komisar s tem razveseli, da bodo tudi komisarjeve stroške morali plačati, ker so ravno oni onemogočili izvolitev. Pri tem podkuje je Koser neki zlo spreminjal barve. Se pač množijo njegove blamaže. Pri volitvah jih je mnogo doživel. Omenimo samo eno. Ko je bila volitev tretjega razreda končana, je Koser hotel kar začeti z drugim razredom, kakor so to navadno dosedaj prakticirali. Glasove so menili šteti še le po končani volitvi vseh razredov. Zakaj?! Pa je že bil komisar vmes in ga poučil, da se mora po volitvi vsakega razreda vršiti skrutinij itd. Gospod Koser, ni li to

blamaža za tako dolgoletnega župana? In če ste postavili poznali, zakaj ste hoteli proti postavi ravnati? Zopet vam kličemo, postava je tudi za vas! Če boste voljeni županom, vam pa želimo, da se najboljše počutite med novimi odborniki. Toda zasledovali bomo natanko vaše županovanje.

Ljutomer. V sredo dne 11. marca je odšla po noči Genovefa Lebarič, bivajoča v Cezanjevcih, pri kateri je bilo že več časa opazati omračen duh. Bila je baje nekaj dni pri Sv. Tomažu in pri Mali Ned., odkoder je krenila pot proti Sv. Juriju ob Ščavnici. Kdor bi kaj zvedel o nji, naj to blagohotno naznani občinskemu uradu v Cezanjevcih. Oseba je majhne in slabe postave, črno oblečena ter okoli 30 let stara. (Op. uredništva: Pravkar smo izvedeli, da se nahaja gori omenjena Genovefa Lebarič v Mariboru pri gospej Novak, grajska ulica 36.)

Nesreča. V ponedeljek sta se v Celju igrala z revolverjem dva nižjegimnazijca Cempyrek Ferd. in J. Sekoll. Naenkrat se sproži revolver in zadene Cempyreka v glavo tako nesrečno, da je bil takoj mrtev.

Pilštanj. Bralno društvo namerava prirediti veselico z veliko tombolo. Čisti dobiček je namenjen deloma društvu, deloma pa naši revni šolski mladini. Koliko malih revčkov imamo, ki nimajo potrebnih reči za šolo! Koliko jih je, ki nimajo potrebne obleke! Koliko zopet jih pride v šolo brez koščka kruha! Vsakemu prijatelju ljube mladine se morajo mali revčki v srce usmiliti. Naše bralno društvo hoče izven svojih pravil po svojih močeh pomagati tudi ubogi šolski mladini in sicer v prvi vrsti s tem, da hoče morebitni čisti dobiček pri svojih prireditvah porabiti deloma za ta prevržen smoter. Obračamo se torej do vseh prijateljev naše revne šolske mladine z iskreno prošnjo: pomagajte nam vsak po svoji moči ali z denarjem ali pa z darili, ki se lahko porabijo kot dobitki pri tomboli! Zdrav in krepak in pošten naraščaj slovenske mladine in hvaležna srca, bode gotovo vsakomur najlepše povračilo.

Trbovlje. V nedeljo dne 21. marca t. l. se vrši navadno mesečno zborovanje strokovnega društva rudniških paznikov v gostilni gospoda Jager ali Parashuh ob 9. uri popoldne v društveni sobi. Vsakega člana paznika uljudno prosi odbor, da pripelje tudi svojega kolega s seboj, ako še ni v društvu organiziran. Obravnavalo se bo o različnih stanovskih zadevah.

Črešnjevec pri Slov. Bistrici. Tukaj so zadnjo nedeljo zborovali štajercijanci in rudečkarji v znani gostilni vedno propalega kandidata Kresnika. Govoril je nek poduradnik Kitek iz Pragerskega, ki se je predstavil kot kandidat štajercijancev in mokračev. Zborovanja se je udeležilo okoli 15 ljudi in je trajalo komaj pol ure.

Za otprnjenjem tilnika sta umrla v pretekli teden v Celju dva vojaka-domobranci: Robert Pečnik in Anton Uršič. Kakor se čuje, se je pojavil že tretji slučaj te nelezljive in skrajno nevarne bolezni.

Koroško.

Volilno gibanje. V Podljudelju dne 19. t. m. ima svoj občni zbor delavsko društvo. Govorita prov. Arnaš in kaplan Rožman. — Isti dan zboruje pri Boštetju v Žel. Kapli kršč. soc. izobraževalno društvo. — Ob treh popoldne istega dne zboruje pri Najbirtu na Kostanjah izobraž. društvo. — Nameravani socijalni tečaj na Brnci se je preložil. — Zborovanje 7. t. m. v Dobrljivsi je bilo slabo obiskano, ker zaradi obitnega snega ljudje niso vedeli ali bo ali ne. Govorili so gg. Kuhling, Mörte in prošt Randl.

Celovec. Anton Ovsekar in Jožef Pogačar, delavca v suknarni Moro-Burgerjevi, sta bila od cesarja odličena. Svetlinje je jima pripel cel. župan. Služita v omenjeni tovarni že 63 ozir. 60 let.

Celovec. „Mir“ bode izhajal za časa volitev po dvakrat na teden. Danes v torek 16. izide ena številka in v petek zopet ena. Slovenci izven Koroške, podpirajte nas Korošce s tem, da naročate naše glasilo in ga čitate. Saj naročnina znaša samo 4 K na leto!

Celovec. Tom. Šervicelj v Št. Rupretu je bil naznanjen sodnji zaradi kraje.

Nagle smrti je umrl v Celovcu dne 9. sušca g. Šimen Gregore, vpokojeni finančni nadstražnik, ki je imel opalno v paviljonu nasproti hiši sv. Mohorja. Dosegel je starost 58 let. Ko ga je po obedu premagal zaspanec, se ni več zbudil — žena ga je našla mrtvega. Bil je skoz in skoz pošten značaj in dober Slovenec, zaradi tega je bil tudi po mestu obče priljubljen.

Št. Jakob v Rožu. Naša poštarica ni trpela, če bi sneg delal oviro poštnemu prometu, kakor ga je delal železnicam. Iz same prijaznosti do našega bivšega župana Kobentarja, katerega konji vozijo pošto, ga je naznanila c. kr. poštnemu ravnateljstvu v Gradcu, ker v dveh najhujših zametov ni mogel večkrat nego enkrat voziti poštni voz na Vrbo. „Baba je včasih hujša kot zlodej!“ pravijo naši kmetje, no, tolike je gotovo, da so nekatere ženske hujše nego ose in sršeni. Pa prišel bo čas, ko bo takim ženskam tudi prešla srboritost. Govori se, da nekaterim Pogranjom že davno poldne zvoni!

Beljak. V beljaškem okraju splošne skupine kandidirajo nemški kršč.-socijalci Jožefa Kaufmanna, kovača v Št. Juriju nad Beljakom. Praktični agitatorji, kakoršni so Walcher in njegovi ljudje, prinašajo njih listi, kakor prej Hoferjevo in Dravnuovo, tako sedaj Kaufmanovo podobo.

Spodnji Dravograd. Posilnemeški dravogradečani se kršijo po nemških listih, da imajo možški lesotrci svoj les naložen na travniku blizu cerkve Sv. Vida, češ da to ni v

olepšavo našega trga. Oj ti ljuba zavist! Ja, ko bi bil nemški les!

Spodnji Dravograd. Trgovino je otvoril v našem Narodnem domu Jožef Podgorelec. Priporočamo ga slovenskemu občinstvu najtopleje.

Sneg in dež sta šla zadnjo nedeljo spet po Koroškem Zaradi toplega vremena in juga se ljudje hudo boje povodnji in plazov.

Mlinare. Tu se je ustanovila tovarna za testenine.

Trg. Naš pevski kvintet gre v četrtek 18. t. m. delovat za nemško šolo v Konjice. Pele se bodoje koroške „narodne“ pesmi, katerih melodije so si ljubi bratje Nemci nakradili pri slovenskih narodnih pesmih.

St. Vid. Dne 11. t. m. po noči je sneg potlačil streho na starem škofovskem gradu v Štrasburgu. Škoda je tem večja, ker so trpeli tudi zidovi. Dotičnemu grajskemu in gozdnemu nadzorstvu se mora očitati nemarnost, ker bi bili pač lahko pravočasno odpravili sneg raz strehe, ko ni prišel nenadoma, ampak je snežilo že 14 dni neprenehoma. Nemarnost je tem večja, ko ima ta grad svoj zgodovinski pomen.

Podgora. Naša postaja dobi zaprto čakalnico.

Črneče. V postu je pri Sv. Križu vsaki petek ob 10. uri postna pridiga in več sv. maš. Cerkevno opravilo bo tudi tam na dan Sv. Jožefa in Marij. oznanjena.

Kranjsko.

Shod S. L. S. v Cerknici se je kljub slabemu vremenu prav dobro obnesel. Obiskovalcev je bilo jako veliko. Državni poslanec Gostinčar je poročal o državnem zboru, deželni odbornik dr. Lampe pa je zavračal liberalne neresnice in zlasti pojasnil ljudem postopanje pri razdelitvi krme. Ljudstvo je bilo ogorčeno nad takim postopanjem in ostro kritikovalo postopanje župana Šerkota.

Visok sneg. V nedeljo je zapadlo po celem Gorenjskem zopet za pol metra na visoko snega. Po privatnih poročilih leži po Gorenjskem sedaj na nekaterih krajih sneg po 2-70 metrov na visoko.

Redka slavnost. Gospod deželni računski svetnik Ferdinand Omeje v Ljubljani je slavil v ponedeljek redko slavnost 40 letnega službovanja v deželni službi in 20 letni jubilej, odkar deluje kot cerkveni ključar fare Sv. Petra. Častitamo zvestemu pristašu S. L. S. na tem redkem jubileju.

Jugoslovansko tovarno cikorije pri Ljubljani je prodal njen posestnik trgovec Ivan Jelačin za 100.000 kron neki veliki češki delniški družbi v Kolinu. Ta družba bo zgradila na ljubljanskem polju veliko novo tovarno.

Primorsko.

C. kr. avstr. državne železnice. Na postajališču Novavas (Villanova) na lokalni železnici Trst-Poreč, ki je bilo do sedaj navezano le na izdajo voznih listkov v vlaku, bo izdajal od 15. marca 1909. vozne listke Matej Orikoval, ki stanuje tik postajališča. Vojaki v in izven službe in imetniki legitimacij za znižane vozne listke dobe vozne listke le v vlaku. Če kdo ne kupi voznega listka na postajališču, tedaj to ne pogaja izterjevanja doplačil v vlaku po smislu § 21. obr. prav.

Samomor vojaka. V vojašnici na Travniku se je v petek s puško ustrelil v srce 22 letni vojak 47. pešpolka, po imenu Ivan Proš, doma s Štajerskega. Bil je takoj mrtev.

Novo društvo. V Gorici se je osnovalo novo društvo „Zveza slovenskih kolonov“ ki bo imelo sedež v Gorici, kot središču vsega gibanja med koloni. Pravila so že potrjena od c. kr. namestništva.

Otvoritev postajališča Lazaret-Rižan. Dne 15. sušca t. l. se otvori med postajama Dekani-Koper v 19.005 km lokalne železnice Trst-Poreče ležeče postajališče Lazaret-Rižan za osebni in prtljažni promet. Vozovnice se izdajajo v vlaku, prtljaga se odpravlja doplačilnim potom.

Beda v Istri. Po celi Istri vlada huda beda. Za njeno olajšanje je dovolilo notranje ministrstvo podpore v denarjih in sicer za okraja Koper in Pulj 50.000, Poreč, Pazin 70.000, Lošinj 10.000 in za Volosko 20.000 kron.

Razgled po svetu.

Nov rudnik zlata so našli štirje bolgarski delavci v Aljaski. Delali so v nekem angleškem rudniku, a so se sprli tam z nadzornikom in so odšli iskat sreče drugam. Po trimesečnem trudu in iskanju so pa res zadeli na bogato zlato žilo.

Ogenj v boryslavskem rudniku. V rovu „Berliner Firma“ v Boryslavu je nastal na neznan način ogenj. Kakor vesti dalje poročajo, ni pri tem ponebrečil nobeden rudarjev.

Umrla je „slikarica mačk.“ V Bruselju je umrla velika in slavna umetnica Enrichetta Ronner. Bila je rodem Nizozemka. Cela rodbina njena je bila umetniška. Že s petnajstim letom je pričela risati in slikati ter bila odlikovana za razstavljene stvari. Posebno krasno v naravnih barvah je umela slikati pse. Na veliki mednarodni razstavi v Bruselju leta 1860 je tudi razstavila sliko psa, za katero je bila odlikovana. Po nekem naključju je dobila Ronnerova za model krasnega mačka. Naslikala ga je in ravno ta slika jo je proslavila. Slikala je mačke na stotine in stotine v najrazličnejših mogočih položajih. Skoro vsi vladarji in večji muzeji so si nabavili teh njenih slik, katere je jedino ona znala tako naravno in pa krasno naslikati.

Bombo so našli v zidu kraljeve palače v Madridu z že gorečo žično napeljavo. Zaprtih je več sumljivih oseb.

MALA NAZNANILA

ki se sprejemajo po **2 vin. od besede**, najmanjši znesek je 50 vinarjev.

Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pridene za odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

Natakar ali natakarka na račun se sprejme v gostilni Franca Seršen v Ljutomeru. Zahteva se treznost, poštenost in nekaj kavcije. Kdor je bil v službi dalje časa v eni hiši, ima prednost. 77

Samostan oo. minoritov v Ptuju išče pridnega mežnarja. Krojači imajo prednost. Služba se nastopi z 15. aprilom t. l. 76

Lepo posestvo 17 oralov zemljišča, sadonosnik, vinograd, gozd, polje, novozidana hiša z dvema sobama, s kuhinjo, z dvema kletmi in stiskalnice se prodaja po ceni v bližini Maribora. Vpraša se v gostilni „K Taferni“ Krčevina. 74

Spretnega sollicitatorja, zmožnega stenografije, sprejme takoj dr. R. Pipuš, odvetnik v Mariboru. 70

Posestvo se takoj prodaja, arondirano, 108 oralov gozda, 48 oralov njiv in travnikov, 5 gospodarskih poslopij, 2 hiši. Cena nizka. Ponudbe na upravnisho „Straže“ pod šifro: Lepo posestvo. 58

Učenec, ki ima veselje do trgovine se takoj sprejme. Več pove trgovina v Mariboru Tržaška cesta št. 7.

Posestvo z lepim sadonosnikom, 8 orale zemljišča, 10 minut od državne ceste se prodaja jako ceno za 2400 K. Več se izve Poste restante „G. O. št. 100“ Frankolovo Vojnik. 31

Valilnike (za umetno valenje piščetov) in druge perotinarske potrebščine izdeluje po ceni in priporoča Podružnica osrednje perotinarske zadrugve Mengšu Kranjsko Ceniki na zahtevo vsakemu zastoj.

Somišljeniki!

Zahajajte le v tiste gostilne, kjer dobite „Stražo“! Poslužujte se v prvi vrsti tistih trgovcev in obrtnikov, ki inserirajo v „Straži“!

Cerkveni slikar

Peter Marković
akadem. slikar v Rožeku na Koroškem

se priporoča čast. gg. duhovnikom in sl. slov. občinstvu za slikanje raznih cerkvenih slikarij, posebno altarnih in bandernih slik, križevih potov itd. vse na posebno trpežno platno in v jako stanovitnih barvah; slikam zdaj v zimskem času doma v svojem ateljeju in izdelujem manjša dela, popravljam tudi umetniško stare umetne slike: za poletni čas se pa priporočam že zdaj za večja dela: za slikanje cerkva v različnih slogih. Cene po dogovoru in brez konkurence. 23

Izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

Karol Tratnik, Maribor

Župnijska ulica št. 3.

se priporoča prečastiti duhovščini za naročila različnih moštranc, kelihov, ciborijev, lestencev, svečnikov, križov, itd. Staro cerkveno orodje popravljam pozlatim in posrebrim v ognju. Mnogo priznanih pisem na razpolago.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Slovenski brivec!

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu najtopleje priporočam svojo

moderno urejeno brivnico.

:: Postrežba čista, točna in solidna. ::
Izdelujem tudi lasulje in kupujem lase.

IVAN BERGLEZ, brivec

Maribor, Šolska ulica 2.

55

Cerkveni in sobni slikar in pleskar

Franjo Horvat

MARIBOR, Kasinogasse št. 2.

Se priporoča veleč. duhovščini in slavnemu občinstvu za slikanje cerkev, dvoran, sob, društvenih odrov, napisov na steno, deske, plošče in steklo ter za vsa v pleskarsko in slikarsko stroko spadajoča

:: dela. :: 53

Postrežba točna! :: :: Cene nizke!

Proda

se enovprežen in dvovprežen voz, eden že nov in eden že rabljen. Sprejme se tudi zamenja. Popravila se izvršujejo točno in jako poceni pri

Franck Ferk

sedlar in barvar
Maribor, Angasse št. 2.

Olje

za razne stroje prodaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru 100 kg po 25 K.

Za nakup priporočamo trdsko

M. E. Šepec, Maribor

Grajski trg stev. 2

katera prodaja po najnižji ceni vsakovrstno modno blago za ženske obleke, svilnate in druge robce, vse vrste najboljša perilno blago, vsakovrstno sukno (štofe) za moške obleke, površnike, fino sukno za talarje in salonske obleke, srajce, ovratnike, kravate, naramnice, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prti, odeje, preproge, zastore, razni cvilih, perje za blazine itd. 7

Ignac Božič

narodni krojač v Mariboru,

Tegethofova ulica 16, v hiši dr. Rosine

se priporoča slavnemu občinstvu, kakor tudi preč. duhovščini za izdelovanje vsakovrstnih oblek in talarjev po najnižji ceni. Zaloga vsakovrstnega blaga in gotovih pelerin.

78

V nujnih potrebah se vsakovrstna obleka v 24 urah zgotovi.

Izvrstno domače usnje :

priporoča po najnižji ceni

Elizabeta Welle, usnjarija v Framu.

71

Svoji k svojim!

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš

Maribor, Tegethofova cesta 33

pred kolodvorom,

10

priporoča svojo bogato zalogo, zlatnine, srebrnine, ur itd. po najnižji ceni.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Hotel

Pri belem volu v Celju

sredi mesta, blizu vseh uradov; za tujce 30 sob z vso ugodnostjo pri nizkih cenah, tudi mesečna stanovanja s hrano za letoviščarje; izborna kuhinja, vedno sveže pivo, različna vina; po letu senčnat vrt; vozovi v hiši vsak čas na razpolago ::

se priporoča za obilni obisk.